

۲- اهداف و الگوی هدف‌گذاری

۲/۱- تعریف و سطوح اهداف

۲/۲- هدف غایی نظام تعلیم و تربیت

۲/۳- اهداف کلی و الگوی هدف‌گذاری

۲/۴- نیازها، انتظارات و توانایی‌های متربیان

۲/۵- نیازها و انتظارات جامعه

۲/۶- اهداف تفصیلی (سطح قابل انتظار دستیابی به اهداف کلی)

۲/۷- اهداف تفصیلی دوره‌های تحصیلی

۲/۸- اهداف جزئی

۲/۱- تعریف و سطوح اهداف

اهداف در برنامه درسی ملی، ویژگی‌ها و مختصات مطلوب و مورد انتظار برون داد نظام آموزش و پرورش را تبیین می‌کند و ضمن سامان بخشی به برنامه های درسی و تربیتی، چارچوب جهت گیری انتخاب و سازماندهی محتوا، روش های یادگیری، منابع و ارزش یابی را نیز تعیین می‌نماید. اهداف در چهار سطح به شرح زیر تعریف می‌شوند:

۲/۱/۱ - **هدف غایی:** همان هدف غایی نظام تعلیم و تربیت است که برگرفته از فلسفه حیات در دیدگاه اسلام است.

۲/۱/۲ - **اهداف کلی:** اهدافی است برگرفته از فلسفه تعلیم و تربیت اسلامی که فراتر از شرایط زمانی و مکانی تعیین می‌شود. اهداف کلی چارچوب تعیین اهداف تفصیلی و اهداف جزئی را مشخص می‌کند.

۲/۱/۳ - **اهداف تفصیلی:** این اهداف، حد قابل انتظار از اهداف کلی را در چارچوب الگوی هدف گذاری برای متریان در آموزش و پرورش رسمی و عمومی و در دوره های تحصیلی مختلف، تعیین می‌کند و متناسب با نیازهای

مراحل رشد متریان، اقتضائات اجتماعی و یافته های معتبر علمی - پژوهشی است.

۲/۱/۴ - **اهداف جزئی:** این اهداف برای حوزه های یادگیری و یکایک برنامه های درسی و تربیتی و فعالیت های آموزشی و پرورشی بر اساس اهداف تفصیلی و در جهت دستیابی به آنها، با توجه به نیازها و شرایط متفاوت موضوعات درسی مختلف، متریان، امکانات، اقتضائات منطقه ای و بومی تعیین می‌شود.

۲/۲ - **هدف غایی نظام تعلیم و تربیت** که الهام بخش و جهت دهنده اهداف کلی و تفصیلی است، به بیان های گوناگون عبارت است از:
"دستیابی متربی به مراتبی از قرب الی الله، خلافت الهی، عبودیت خدا و حیات طیبه".

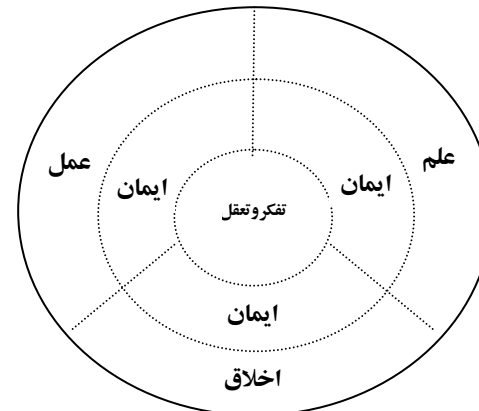
۲/۳- اهداف کلی و الگوی هدف گذاری:

۲/۳/۱ - الگوی هدف گذاری، چارچوب مفهومی منسجمی است که در تدوین اهداف در سطوح مختلف، راهنمای عمل برنامه ریزان و مجریان قرار می‌گیرد و شامل پنج عنصر: تفکر و تعقل، ایمان، علم، عمل و اخلاق در چهار عرصه ارتباط متربی با خود، خدا،

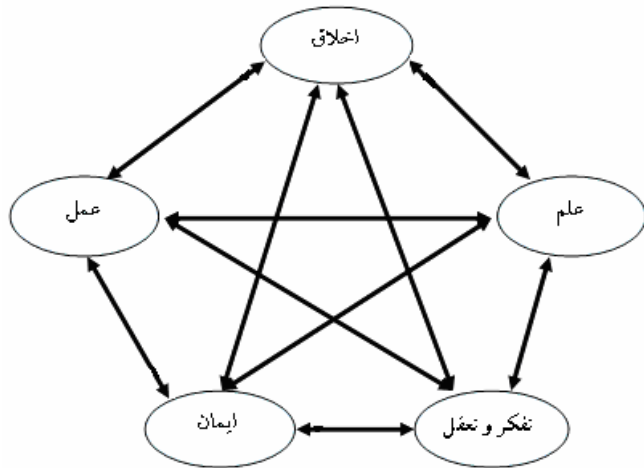
خلق و خلقت است که در این میان ارتباط با خدا محور و مبنای سایر ارتباطات است؛

عناصر	عرصه‌ها	رابطه با خویشین (با محوریت رابطه با خدا)	رابطه با خدا	رابطه با خلق خدا (سایر انسان) (با محوریت رابطه با خدا)	رابطه با خلقت (طبیعت و ...) (با محوریت رابطه با خدا)
تفکر و تعقل	ایمان و باور مبتنی بر تفکر				
علم، معرفت و آگاهی	عمل				
اخلاق (رفتارهای اخلاقی + ملکات نفسانی)					

۲/۳/۲- در میان عناصر پنج‌گانه، عنصر **تفکر و تعقل** از جایگاه نخست و محوری و عنصر **ایمان و باور مبتنی بر تفکر**، از جایگاه دوم برخوردار است و سه عنصر **علم، عمل و اخلاق** به عنوان عناصر برخاسته از **تفکر و ایمان** و یا متکی بر آن دو، تعریف و تبیین می‌شوند؛

۲/۳/۳- عناصر پنج‌گانه اهداف کلی در شبکه‌ای مفهومی، مرتبط و به هم تنیده تبیین می‌شوند و در فرایند عملی تربیت هر کدام از این عناصر، متناسب با نیازها و شرایط متربی می‌توانند سرآغاز سیر تربیتی متربی باشند و سایر عناصر را تقویت و تعمیق نمایند؛

۲/۳/۴- با توجه به حقیقت نفس آدمی، هر کدام از عناصر پنج‌گانه اهداف کلی می‌تواند حاوی سایر عناصر و یا زمینه تحقق و تعمیق آن‌ها باشد و هم‌پوشانی مصداقی این عناصر، نشان‌دهنده وحدت این عناصر در عین کثرت و کثرت آن‌ها در عین وحدت است؛

۲/۳/۵- باتوجه به این که تربیت عبارت از تکوین و تعالی هویت متریان است، هویت متریان برابند ارتباط آنان با خدا، خود، خلق و خلقت با محوریت رابطه با خدا می باشد. این عرصه ها به گونه ای جامع، منسجم و منطقی کلیه ساحت های تربیت اجتماعی، علمی، بدنی، مهارتی، اقتصادی، شغلی، سیاسی، زیستی، دینی، تربیتی، حقوقی، معیشتی و ... را در بر می گیرد. عناصر پنج گانه اهداف کلی، در این چهار عرصه ارتباطات و کلیه ساحت های تربیتی بروز و ظهور می یابند؛

۲/۳/۶- کلید واژه های الگوی هدف گذاری اجمالاً به شرح زیر تبیین می شوند:

۲/۳/۶/۱- ارتباط: نوع تعامل و داد و ستدی که بین فرد با عرصه های چهارگانه برای تبلور عناصر پنج گانه برقرار می شود؛

۲/۳/۶/۲- خدا: صفات و افعال خدا، پیامبران و اولیاء الهی، کتاب خدا و دین خدا؛

۲/۳/۶/۳- خود: ابعاد جسمانی و روحانی؛

۲/۳/۶/۴- خلق: خانواده، همسایگان، جامعه محلی، جامعه ملی، جامعه اسلامی و جامعه جهانی اعم از دوست و دشمن؛
۲/۳/۶/۵- خلقت: طبیعت (زمین، آب، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و...)
۲/۳/۶/۶- تفکر و تعقل: حکمت، عقل فطری و الهی، خلاقیت، اندیشه ورزی، پرسش گری، پژوهش محوری، تدبیر، نقد، تجزیه و تحلیل؛

۲/۳/۶/۷- ایمان: ایمان نسبت به مبدأ، معاد، رسالت انبیاء الهی، مبانی و ارزش های دینی؛ اراده، التزام، تعبد نسبت به احکام الهی، باور نسبت به توان مندی های خود و جامعه خویش؛
۲/۳/۶/۸- علم: دانش، آگاهی، بصیرت در زمینه های مورد نیاز، تولید دانش، معرفت به حقیقت امور، دانایی، درک علمی و درک هنری؛

۲/۳/۶/۹- عمل: تلاش، مجاهدت در ابعاد مختلف فردی و اجتماعی، نوآوری، مهارت های مورد نیاز، التزام به احکام دینی و قوانین اجتماعی، کارآفرینی، کار و فعالیت؛

۲/۳/۶/۱۰ - اخلاق: ملکات فاضله نفسانی، عواطف انسانی، رفتار

پسندیده، تهذیب از رذایل اخلاقی.

۲/۴- نیازها، انتظارات و توانایی‌های متریان:

در تدوین اهداف تفصیلی برنامه درسی و تربیتی توجه به مخاطبان برنامه از جهات گوناگون حائز اهمیت است. آگاهی از چالش‌ها و مشکلات آنان در دوره‌های مختلف سنی، نیازهای ناشی از رشد، شناخت توانایی‌هایی که متریان در دوره‌های مختلف سنی از آن برخوردارند و الزامات آموزشی برخاسته از آن موجب می‌شود تا اهداف تفصیلی برنامه درسی ملی (و به تبع آن محتوا، روش‌ها و شیوه‌های ارزش‌یابی)، به درستی تعیین شود.

مهم‌ترین نیازها و انتظارات متریان در این برنامه که با مراجعه به اسناد بالادستی، پژوهش‌ها و تحلیل چالش‌ها، مطالعه نقاط قوت و ضعف، توانایی‌ها و فرصت‌های شناسایی و تدوین شده است. عبارت‌اند از:

۲/۴/۱. نیازها:

۲/۴/۱/۱- شناخت هویت ملی و احساس تعلق به آن؛

۲/۴/۱/۲- درک روشن و عمیق و باورمندانه به الگوهای علمی،

مذهبی، تربیتی، اجتماعی، سیاسی، اخلاقی و اقتصادی؛

۲/۴/۱/۳- شناخت خود در ابعاد جسمانی، روانی، فلسفی و کنش‌های

روحانی؛

۲/۴/۱/۴- درک صحیح و واقع بینانه از زندگی مطلوب؛

۲/۴/۱/۵- کسب سواد پایه و صلاحیت‌های علمی لازم؛

۲/۴/۱/۶- توانایی خواندن و فهم قرآن کریم و مراجعه به منابع دینی

متناسب با نیاز و توان متریان؛

۲/۴/۱/۷- توانایی بهره‌برداری از ابزارها و محصولات فناوری؛

۲/۴/۱/۸- کسب مهارت در تدوین برنامه زندگی؛

۲/۴/۱/۹- صلاحیت‌های درون فردی شامل مدیریت انگیزش و

عواطف، خودپنداری و توسعه خودگردانی شخصی؛

۲/۴/۱/۱۰- صلاحیت‌های بین فردی شامل ظرفیت پیوستن به گروه‌ها و

عمل کردن به صورت مردم‌سالارانه، توانایی مرتبط شدن با دیگران

به صورت مؤثر، توانایی ایفای نقش با توجه به قوانین و مقررات؛

۲/۴/۱/۱۱- صلاحیت‌های موقعیتی شامل توانایی برخورد عقلانی با

پیچیدگی‌ها و موقعیت‌ها؛

۲/۴/۱/۱۲- شناخت آداب معاشرت اجتماعی و رعایت آن؛

۲/۴/۱/۲۶- احترام گذاشتن به تجربیات و نظرات بزرگ‌ترها و مشورت در کارها؛

۲/۴/۱/۲۷- داشتن استقلال اقتصادی و کسب مهارت‌های حرفه‌ای؛

۲/۴/۱/۲۸- داشتن معیار در شناخت خوب و بد؛

۲/۴/۱/۲۹- مهارت‌های خودیادگیری و خودسازی، کارآفرینی و خود اشتغالی؛

۲/۴/۱/۳۰- تحرک و تلاش جسمانی و برخورداری از روحیه فعال و چابکی؛

۲/۴/۱/۳۱- درک خویشتن و توانایی‌های خود و ارتباطات مناسب خود با خدا، خلق و خلقت؛

۲/۴/۱/۳۲- کسب معرفت نسبت به ظرفیت‌های هویت متعالی خویش؛

۲/۴/۱/۳۳- توان مشارکت در فعالیت‌های اجتماعی و سیاسی؛

۲/۴/۱/۳۴- برخورداری از روحیه انتقادپذیری؛

۲/۴/۱/۳۵- دوست داشتن خویشتن، خدا، خلق (به خصوص خانواده، جامعه خود)، خلقت (پدیده محیط‌زیست) با محوریت ارتباط با خدا؛

۲/۴/۱/۳۶- التزام عملی به ارزش‌های اخلاقی.

۲/۴/۱/۱۳- تحمل مشکلات و سختی‌ها در مسیر دستیابی به اهداف اساسی زندگی و توان روحی مناسب در برابر دشواری‌ها؛

۲/۴/۱/۱۴- درک احتیاجات بدنی (غذایی، ورزشی و...);

۲/۴/۱/۱۵- توانایی درک اثرات مثبت و منفی رسانه‌ها؛

۲/۴/۱/۱۶- دانستن‌های لازم در مورد مسائل جنسی، شناخت جنس مخالف، آیین همسررداری و تربیت فرزند؛

۲/۴/۱/۱۷- توانایی در کنترل غرائز و تعدیل عواطف؛

۲/۴/۱/۱۸- درک علل پیشرفت علمی غرب و راز عقب ماندگی مسلمانان؛

۲/۴/۱/۱۹- شناخت تحلیلی موقعیت‌ها، روابط و مسائل محلی، ملی و جهانی به صورت نظام یافته؛

۲/۴/۱/۲۰- داشتن معیار در انتخاب دوست؛

۲/۴/۱/۲۱- شناخت آداب و رسوم اسلامی و ایرانی؛

۲/۴/۱/۲۲- درک پیامدهای تقلید کورکورانه؛

۲/۴/۱/۲۳- درک روش‌های حل تعارضات از طریق گفت و گو؛

۲/۴/۱/۲۴- کسب نگرش و مهارت در انجام کارگروهی؛

۲/۴/۱/۲۵- کسب مهارت برای ورود به دنیای کار و تولید؛

۲/۴/۲/۱۰- مورد احترام بودن متربیان و باور مریبان و جامعه نسبت به آنان؛

۲/۴/۲/۱۱- درک فکورانه و عمیق از مبانی، ارزش‌ها و احکام دینی و نسبت مفاهیم جدید و رایج با دین از قبیل: علم دینی، رابطه دین و سیاست و ...؛

۲/۴/۲/۱۲- اطلاعات و معلومات بهداشتی و آگاهی‌های ضروری برای مراقبت از خود (جسمی و روحی) متناسب با دوران‌های رشد؛

۲/۴/۲/۱۳- درک نقادانه از شاخص‌ها و ملاک‌های پیشرفت و انحطاط با توجه به ارزش‌های ملی؛

۲/۴/۲/۱۴- شناخت سرزمین‌ها، فرهنگ‌ها و ملل؛

۲/۴/۲/۱۵- آگاهی از روش‌های پژوهش و مواجهه با مسئله‌ها و توانایی در تدوین اجرای پروژه‌ها به صورت فردی و گروهی؛

۲/۴/۲/۱۶- آگاهی از مفهوم جهانی‌سازی، ابعاد و پیامدهای آن؛

۲/۴/۲/۱۷- برخورداری از دانش بشری و علوم پیشرفته؛

۲/۴/۲/۱۸- آگاهی از جنبه‌های کاربردی علوم و درک اهمیت یادگیری علم و دانش و فناوری؛

۲/۴/۲. انتظارات و تمایلات:

۲/۴/۲/۱- آموزش مهارت‌های راه‌های مواجهه با خلأهای روحی و معنوی؛

۲/۴/۲/۲- دستیابی به مهارت‌های تفکر و توانایی تصمیم‌گیری‌های درست و عاقلانه؛

۲/۴/۲/۳- دستیابی به توان لازم برای برخورد عاقلانه، منطقی و نقادانه با مسائل و موقعیت‌های متنوع و متفاوت زندگی؛

۲/۴/۲/۴- نواخواهی، تحول‌طلبی و تمایل به سربلندی شخصی و ملی؛

۲/۴/۲/۵- رفع عقب‌ماندگی‌ها و جبران کاستی‌های اجتماعی و اقتصادی؛

۲/۴/۲/۶- کاربردی بودن آموخته‌های مدرسه‌ای در زندگی؛

۲/۴/۲/۷- آینده‌نگری و آینده‌اندیشی و برخورداری از نگاه منطقی نسبت به آینده خویشتن؛

۲/۴/۲/۸- صلاحیت‌های فراشناختی شامل ابتکار، خلاقیت، نوگرایی، جست‌وجوگری، حل مسئله، قضاوت انتقادی؛

۲/۴/۲/۹- توانایی تطبیق منطقی و مسئولانه خود با هنجارهای مطلوب اجتماعی؛

۲/۴/۲/۱۹- کسب مهارت در برقراری ارتباط منطقی و معقول با دیگران و بیان خواسته‌ها؛

۲/۴/۲/۲۰- توانایی اخذ تصمیم عقلانی در برابر دو راهی‌های حساس زندگی؛

۲/۴/۲/۲۱- پذیرش تغییرات در عین حفظ ارزش‌های اخلاقی؛

۲/۴/۲/۲۲- توانایی در برقراری ارتباط مؤثر با جوامع انسانی و طبیعت؛

۲/۴/۲/۲۳- توانایی در تحلیل مسائل اجتماعی، سیاسی و فرهنگی؛

۲/۴/۲/۲۴- توانایی استفاده عاقلانه از منابع طبیعی؛

۲/۴/۲/۲۵- تمایل به کسب استقلال عاطفی و اجتماعی؛

۲/۴/۲/۲۶- علاقه به ساخت اشیا و استفاده از محصولات فناوری؛

۲/۴/۲/۲۷- تمایل به شخصیت‌های برتر معنوی و قهرمانان.

۲/۴/۳. توانایی‌ها:

۲/۴/۳/۱- جنب و جوش زیاد و تحرک جسمانی بالا؛

۲/۴/۳/۲- علاقه به توسعه تجربیات و کنجکاوی در شناخت پدیده‌ها و محیط؛

۲/۴/۳/۳- الگوپذیری و مشارکت در کارهای گروهی؛

۲/۴/۳/۴- امکان تحول در ابعاد وجودی (جسمانی، عقلانی، عاطفی، ایمانی و اجتماعی)؛

۲/۴/۳/۵- کار، فعالیت و پذیرش مسئولیت؛

۲/۴/۳/۶- آرمان‌گرایی و خیال‌پردازی خلاق؛

۲/۴/۳/۷- شناخت خود و اسرار هستی؛

۲/۴/۳/۸- ارتباط با دنیای مجازی؛

۲/۴/۳/۹- استفاده عاقلانه از منابع طبیعی.

۲/۵- نیازها و انتظارات جامعه:

مسائل جامعه و مطالبات و نیازهای اجتماعی از جمله متغیرهایی است که همواره نقش ویژه در تدوین اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی دارد. برنامه‌های درسی باید مسائل اجتماعی به ویژه ارتباط بین مدرسه و جامعه، شناخت جامعه و فرهنگ آن، توجه به نیازهای حال و آینده جامعه، شناخت نظام سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی آن، نیازهای شهروندی و فرایند اجتماعی شدن، بررسی مسائل و چالش‌های پیش روی جامعه؛ چه در بُعد داخلی و چه در عرصه بین‌المللی و ارائه راه حل برای مقابله با این چالش‌ها به منظور دستیابی به یک جامعه مطلوب را مورد توجه قرار دهد.

مدرسه یک نهاد پویای اجتماعی است و کارکرد اساسی آن، توجه دادن متریبان به درک رابطه با خود، خدا، جامعه و مسائل خلقت است. این بدان معناست که برنامه‌های درسی و تربیتی مدارس نه تنها باید نسلی را تربیت کند که از توانایی‌های شخصی برخوردار بوده و فطرت خود را در مقابل آلودگی‌ها حفظ کنند؛ بلکه باید نسلی را تربیت کند که جامعه و فرهنگ اسلامی - ایرانی آن را درک کند، مسائل آن را بشناسد و در برابر آن احساس مسئولیت کند و از قدرت تفکر و ایمان و نیز معلومات، مهارت‌های ضروری برای زیستن در جهان آینده برخوردار باشند.

اهم نیازها و مطالبات جامعه برای تعیین اهداف تفصیلی برنامه درسی ملی با مراجعه به اسناد بالادستی، پژوهش‌ها، تحلیل چالش‌ها، مطالعه نقاط قوت و ضعف و بررسی توانایی‌ها و فرصت‌های پیش روی جامعه کنونی ایران عبارت‌اند از:

۲/۵/۱. نیازها:

۲/۵/۱/۱- آگاهی و علاقه نسبت به تاریخ، جغرافیا، فرهنگ و تمدن اسلام و ایران در سطح محلی و ملی؛
۲/۵/۱/۲- آگاهی از انقلاب اسلامی ایران و اندیشه‌های امام خمینی (ره) و احساس تعلق و پاسداری از دستاوردهای آن؛

۲/۵/۱/۳- شناخت قوانین اجتماعی مورد نیاز و حقوق شهروندی و التزام به وظایف اجتماعی خود؛

۲/۵/۱/۴- شناخت نیازهای شغلی و حرفه‌ای؛

۲/۵/۱/۵- شناخت و آمادگی اجتماعی در مقابله با دشمنان ایران اسلامی و درک ضرورت وحدت ملی؛

۲/۵/۱/۶- برخورداری از نگرش‌های پایه در جهت تشکیل خانواده؛

۲/۵/۱/۷- توانایی برخورد با معضلات اجتماعی و نحوه رفع و دفع آن‌ها؛

۲/۵/۱/۸- آگاهی و التزام نسبت به معارف، آموزه‌ها و احکام اجتماعی و اخلاقی اسلام؛

۲/۵/۱/۹- شناخت تهاجم فرهنگی و راه‌های مقابله با آن؛

۲/۵/۱/۱۰- شناخت مسائل زیست محیطی در سطح محلی، ملی و جهانی؛

۲/۵/۱/۱۱- آشنایی با نیازها، اولویت‌ها و سیاست‌های نظام و کشور؛

۲/۵/۱/۱۲- شناخت برتری خوبی در مقابل خوشی و لذت‌های معنوی و پایدار به جای لذات زودگذر؛

۲/۵/۱/۱۳- آگاهی از تأثیرات مثبت و منفی رسانه‌ها در باورها، نگرش‌ها و رفتار افراد جامعه؛

۲/۵/۱/۱۴- شناخت لازم در باب مسائل اجتماعی نظیر اعتیاد، ایدز، رشد بی‌رویه جمعیت و علل بروز انحرافات اجتماعی؛

۲/۵/۱/۱۵- شناخت مسائل سیاسی جهان، خاصه خاورمیانه و تحلیل مواضع ایران در برخورد با آنها؛

۲/۵/۱/۱۶- بهره‌گیری از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی؛

۲/۵/۱/۱۷- مقاومت در مقابله با ناهنجاری‌های اجتماعی و تلاش در جهت اصلاح و ارتقاء خویش و جامعه پیرامونی؛

۲/۵/۱/۱۸- اهتمام برای تقویت روحیه کار کردن و تلاش در راه پیشرفت ملی؛

۲/۵/۱/۱۹- تلاش در جهت کسب معاش حلال و پرهیز از حرام؛

۲/۵/۱/۲۰- داشتن روحیه سعه صدر و تحمل آراء دیگران در برخورد اندیشه‌ها؛

۲/۵/۱/۲۱- رعایت آداب اجتماعی مبتنی بر اخلاق پسندیده؛

۲/۵/۱/۲۲- شناخت ارزش‌های دینی و معنوی.

۲/۵/۲. انتظارات:

۲/۵/۲/۱- شناخت فضائل اخلاقی و تهذیب و پیرایش نفس از رذایل اخلاقی به صورت مستمر؛

۲/۵/۲/۲- پذیرش مسئولیت جمعی در قبال پدیده‌های خلقت و عمل مسئولانه در حفظ و توسعه محیط زیست و منابع آن؛

۲/۵/۲/۳- برخورداری متریان از قدرت تحلیل از موقعیت‌های مختلف زندگی و توان مواجهه صحیح با آن؛

۲/۵/۲/۴- درک عبودیت الهی جهت تنظیم روابط چهارگانه خود با خداوند، خلق و خلقت؛

۲/۵/۲/۵- شناخت حضرات معصومین علیهم‌السلام به عنوان اسوه‌های اصیل جهت انطباق خویش با آنها در متن زندگی؛

۲/۵/۲/۶- شناخت هویت ملی (اسلامی و ایرانی) خویش و قدرت تحلیل آن برای شکل‌دهی زندگی مطلوب؛

۲/۵/۲/۷- شناخت خانواده و نهادهای اجتماعی و سیاسی و درک مسئولیت‌های متقابل دولت و مردم؛

۲/۵/۲/۸- شناخت ساختار سیاسی، فرهنگی و اقتصادی حاکم بر جهان؛

۲/۵/۲/۹- شناخت و دل‌بستگی و تأمل در زبان و ادبیات فارسی؛

۲/۵/۲/۱۰- شناخت مفهوم جهانی شدن، ابعاد و پیامدهای آن؛

۲/۵/۲/۱۱- تبیین مناسبات بین سنت و مدرنیته در جامعه ایرانی؛

۲/۵/۲/۱۲- درک رابطه خرده فرهنگ‌های ایرانی با فرهنگ ملی و فرهنگ بومی با سایر فرهنگ‌ها؛

۲/۵/۲/۱۳- توجه به دانش‌های پیشرفته مورد نیاز جامعه و اهمیت توسعه علمی و فناوری در کشور؛

۲/۵/۲/۱۴- اهتمام در امر به معروف و نهی از منکر و التزام عملی به قانون به عنوان وظیفه‌های همگانی؛

۲/۵/۲/۱۵- تلاش برای کاهش شکاف بین فقیر و غنی و گسترش عدالت در جامعه؛

۲/۵/۲/۱۶- مسئولیت‌پذیری و مشارکت فردی و گروهی در فعالیت‌های اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، ورزشی و اقتصادی؛

۲/۵/۲/۱۷- تلاش در توسعه همه جانبه و پایدار جامعه بر اساس آرمان‌ها، ارزش‌های ملی و اسلامی؛

۲/۵/۲/۱۸- داشتن روحیه گذشت، فداکاری و ایثار در روابط اجتماعی؛

۲/۵/۲/۱۹- ولایت‌مداری و باور نسبت به نظام سیاسی اسلام و کارکردهای ویژه آن.

۲/۵/۳. توانایی:

۲/۵/۳/۱- توانایی‌های ملی و زیرساخت‌های پیشرفت کشور؛

۲/۵/۳/۲- پیشینه ایثار و فداکاری در راه آرمان‌های انقلابی، دینی و ملی؛

۲/۵/۳/۳- جوانی جمعیت؛

۲/۵/۳/۴- توسعه و استقبال از علوم جدید و فناوری‌های نوین و تمایل به ارتقاء سطح علمی و فناوری؛

۲/۵/۳/۵- علاقه به رقابت با جوامع پیشرفته؛

۲/۵/۳/۶- وحدت فرهنگی و دینی و نداشتن احساسات نژاد پرستانه؛

۲/۵/۳/۷- گستردگی و غنای سنت‌های دینی و تاریخی و توانمندی آن برای حفظ هویت ملی متریان؛

۲/۵/۳/۸- مراکز و مؤسسات تربیتی، فرهنگی و مذهبی هم‌سو با اهداف تربیتی و امکان بهره‌برداری از آن برای مشارکت در برنامه‌های درسی و تربیتی؛

۲/۵/۳/۹- افزایش نسبی حساسیت و علاقه خانواده‌ها به وضعیت تربیتی و درسی فرزندان و کمک به آن‌ها.

۲/۶- اهداف تفصیلی (سطح قابل انتظار دستیابی به اهداف کلی)

انتظار می‌رود متربیان در طی دوره ۱۳ ساله تحصیلات مدرسه‌ای در زمینه هر یک از عناصر اهداف کلی پنج‌گانه مذکور در الگوی هدف‌گذاری، در حد رشد و توان خود به صلاحیت‌های زیر دست یابند:

۲/۶/۱- تعقل، تفکر و اندیشه‌ورزی :

- ۲/۶/۱/۱- توجه به نیازها، توانمندی‌ها، ظرفیت‌ها و عناصر هویت متعالی خویش و تأمل در آن؛
- ۲/۶/۱/۲- توانایی در انواع تفکر، مهارت‌های فرایند تفکر و یادگیری مادام‌العمر؛
- ۲/۶/۱/۳- تفکر در صفات و آیات خداوند متعال و معارف الهی و درک زیبایی‌های طبیعت؛
- ۲/۶/۱/۴- برخورد عقلانی، منطقی و نقادانه با مسائل و موقعیت‌های متنوع زندگی؛
- ۲/۶/۱/۵- ارزیابی سبک زندگی انتخاب شده و بصیرت نسبت به آثار، نتایج و پیامدهای آن.

۲/۶/۲- ایمان و باور:

- ۲/۶/۲/۱- ایمان آگاهانه به مبدأ، معاد و حیات جاودانه؛
- ۲/۶/۲/۲- ایمان به وحدانیت خداوند، حکمت، عدالت، قدرت، حضور و حاکمیت مطلقه خالق یکتا و لطف او نسبت به انسان؛
- ۲/۶/۲/۳- ایمان به غیب و ایمان به قرآن، پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله و ائمه معصومین علیهم السلام و نقش بی‌بدیل آن‌ها در هدایت و رستگاری بشر*؛
- ۲/۶/۲/۴- ایمان به اسلام و نظامات آن به عنوان تنها مکتب جامع و کارآمد برای ایجاد بستر فلاح و کمال؛
- ۲/۶/۲/۵- ایمان به هویت الهی انسان و کرامت او؛
- ۲/۶/۲/۶- ایمان به ارزش و هدفمندی خلقت و قانونمندی آن و باور به زیبایی‌های جهان آفرینش به عنوان مظاهر فعل و جمال خداوند؛

* در مورد هم‌وطنان مسلمان اهل سنت و پیروان اقلیت‌های دینی اصول دوازدهم و سیزدهم قانون اساسی رعایت می‌شود.

۲/۶/۲/۷- باور به توانمندی‌های ملی و فردی برای پیشرفت و تعالی خود و جامعه.

۲/۶/۳- علم و معرفت :

۲/۶/۳/۱- معرفت نفس و آگاهی به ظرفیت‌ها و هویت خویشتن؛

۲/۶/۳/۲- معرفت به حق تعالی و صفات و افعال و آیات الهی و معارف دینی و منابع آن؛

۲/۶/۳/۳- درک ویژگی‌ها و نیازهای زیستی، روانی و روحی خویشتن و تلاش برای ارتقاء آن‌ها؛

۲/۶/۳/۴- بصیرت نسبت به جایگاه و رسالت جهانی ایران اسلامی و نظام مردم سالار دینی و دوستان و دشمنان آن؛

۲/۶/۳/۵- معرفت و تسلط به زبان و ادبیات فارسی و آشنایی با زبان عربی به عنوان زبان دین و یک زبان خارجی؛

۲/۶/۳/۶- درک روابط، نقش‌ها، حقوق و وظایف افراد و اهمیت آن‌ها در زندگی اجتماعی؛

۲/۶/۳/۷- معرفت نسبت به گذشته و حال جوامع بشری به ویژه فرهنگ و تمدن اسلام و ایران؛

۲/۶/۳/۸- درک پدیده‌ها، رویدادها و قوانین جهان آفرینش در قلمروهای علوم انسانی، علوم تجربی و علوم دینی و چگونگی برقراری ارتباط انسان با آن‌ها و بهره‌برداری بهینه از آن‌ها.

۲/۶/۴- عمل، کار، تلاش و مجاهدت :

۲/۶/۴/۱- فعالیت در عرصه‌های علمی، هنری، ورزشی، حرفه‌ای و بهداشت و سلامت فردی و محیطی و بهره‌گیری آگاهانه از یافته‌های این عرصه‌ها؛

۲/۶/۴/۲- قرائت، درک و بهره‌گیری از آیات قرآن و التزام عملی به آموزه‌های آن؛

۲/۶/۴/۳- توانمند در کاربرد کسب آداب و مهارت‌های زندگی؛

۲/۵/۴/۴- مشارکت مؤثر و سازنده و مسئولیت‌پذیری در حیات اجتماعی و سیاسی و پاسداری از هویت ملی؛

۲/۶/۴/۵- توانمند در فعالیت‌های علمی، مطالعاتی و پژوهشی با رویکرد آینده‌نگرانه و به صورت گروهی؛

۲/۶/۴/۶- التزام به انجام آگاهانه و مؤمنانه واجبات و ترک محرمات؛

۲/۶/۴/۷- به کارگیری فناوری اطلاعات و ارتباطات در کار و زندگی؛

۲/۶/۴/۸- فعال و آماده برای کار و کارآفرینی و برخوردار از نگرش‌ها و مهارت‌های پایه برای سازماندهی هویت حرفه‌ای خود به صورت مولد؛

۲/۶/۴/۹- تلاش پیوسته جهت دستیابی به هویت یکپارچه در ابعاد ملی، دینی، انقلابی و انسانی خود بر اساس معیارهای اسلامی؛

۲/۶/۴/۱۰- حفظ و تعالی میراث فرهنگی و سرمایه‌های طبیعی ایران و جهان.

۲/۶/۵- اخلاق (تزکیه، عاطفه و ملکات نفسانی):

۲/۶/۵/۱- خوددوستی متعالی و شناخت و درونی‌سازی ارزش‌های اخلاقی مانند: صدق، صبر، احسان و رأفت، حسن خلق، شجاعت، خویشتن‌داری، رضا، ... و رعایت آن‌ها در تعامل با دیگران؛

۲/۶/۵/۲- برنامه‌ریزی برای خودپایی، خودپالایی و خودسازی، رعایت ارزش‌ها و فضائل اخلاقی و پرهیز از رذائل در

تمام شئون زندگی فردی و اجتماعی و تحکیم شخصیت اخلاقی خود؛

۲/۶/۵/۳- ارزش قائل شدن برای انسان‌ها به عنوان خلیفه الله و حاصل نفخه الهی؛

۲/۶/۵/۴- ارزش قائل شدن برای کار و معاش حلال و داشتن روحیه تلاش مستمر و مبارزه با بیکارگی و بطالت؛

۲/۶/۵/۵- ارزشمند دانستن مطالعه و پژوهش، یادگیری مستمر و مادام‌العمر و خودیادگیری؛

۲/۶/۵/۶- تقدم بخشیدن به منافع ملی بر منافع گروهی و تقدم بخشیدن به منافع جمعی بر منافع فردی و فداکاری و از خودگذشتگی برای جامعه و آرمان‌های ملی؛

۲/۶/۵/۷- ارزشمند دانستن محیط زیست و تعامل عاطفی و معنوی با آن؛

۲/۶/۵/۸- التزام به اصول و ارزش‌های اخلاقی در استفاده از علم و فناوری.

۲/۷- اهداف تفصیلی دوره‌های تحصیلی:

برای دستیابی برنامه‌ریزان و تولیدکنندگان محتوای برنامه‌های درسی و تربیتی به اهداف تفصیلی دوره‌ها به گونه‌ای سازمان یافته و منسجم و بر مبنای نیازها، تمایلات، انتظارات و توانمندی‌های متریان، این اهداف برای هر دوره تعیین می‌شود*:

* شایان ذکر است که برای هر محور از اهداف، آن هدف در مهم‌ترین و برجسته‌ترین وجه خود در جدول، جای گرفته است و ارتباط به هم تنیده خانه‌های جدول در تحلیل اهداف باید لحاظ شود.

۲/۷/۱- اهداف تفصیلی فعالیت‌های دوره پیش دبستانی

رابطه با خلقت	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها)	رابطه با خدا	رابطه با خویشتن	عرصه‌ها (و زیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (و زیر عناصر)
<p>[طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...]</p>	<p>(خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)</p>	<p>(صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)</p>	<p>(روح و جسم)</p>	<p>عرصه‌ها (و زیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (و زیر عناصر)</p>
<p>* در مورد محیط پیرامون و پدیده‌های خلقت کنجکاوی می‌کند.</p>	<p>* در مورد تفاوت کودکان با یکدیگر تفکر می‌کند.</p>	<p>* در مورد آفریننده انسان، گیاهان، جانوران و... تفکر می‌کند.</p>	<p>* بر روی اندام‌های بدن خود و شناخت کار آن‌ها کنجکاوی می‌کند.</p>	<p>تعقل، تفکر و اندیشه‌ورزی (تأمل / استدلال / استنباط / تجزیه و تحلیل / توجه / تدبیر / نقد / کشف / درک / حکمت / خلاقیت / پژوهش)</p>
<p>* جهان را مخلوق خدا می‌داند و باور دارد که کسی جز خداوند قادر به خلق جهان نیست.</p>	<p>* همه انسان‌ها را مخلوق خداوند می‌داند و باور می‌کند که خداوند اذیت و آزار دیگران را دوست ندارد. * امام خمینی (ره) پایه‌گذار انقلاب اسلامی ایران را دوست دارد.</p>	<p>* ایمان به خداوند متعال خالق جهان و یکتایی او * ایمان به مهربانی پیامبر خدا و ائمه اطهار(ع) * ایمان به قرآن کتاب آسمانی مسلمانان * دوست داشتن خداوند، پیامبر و ائمه اطهار(ع) * ایمان به این‌که خداوند دوست کودکان و محافظ آن‌هاست. * کمک خواستن از خداوند متعال در همه حال</p>	<p>* خود را مخلوق خدا و نیازمند کمک او می‌داند.</p>	<p>ایمان و باور (پذیرش / تعبد / التزام قلبی)</p>
<p>* خطرات موجود در خانه و محیط کودکان را می‌شناسد. * برخی از پدیده‌های خلقت در محیط اطراف را می‌شناسد.</p>	<p>* به سخن دیگران گوش می‌دهد و مقصود آنان را درک می‌کند. * نحوه ارتباط با والدین و بزرگ‌ترها را می‌شناسد. * قوانین و مقررات موجود در خانه و کودکستان را درک می‌کند. * برخی از نهادهای اجتماعی و دینی (مدرسه و مسجد) را می‌شناسد. * با واژگان پایه و اساسی زبان فارسی آشناست. * برخی از مفاهیم ساده علوم تجربی را می‌داند. * برخی از اشعار ساده آشناست. * برخی از مفاهیم ساده ریاضی را درک می‌کند.</p>	<p>* خداوند را خالق جهان بشناسد و با برخی دستورات خداوند در قرآن آشنا شود. * پیامبر اسلام و ائمه اطهار(ع) را بشناسد. * با داستانی‌های ساده ای از قرآن، زندگی پیامبر و ائمه اطهار(ع) آشنا شود. * با برخی از ایام و مکان‌های مقدس آشناست.</p>	<p>* در مورد شناخت ویژگی‌های خود کنجکاوی می‌کند. * در مورد تفاوت‌ها و شباهت‌های خود با سایر کودکان سؤال می‌کند.</p>	<p>علم (کسب معرفت شناخت / بصیرت / آگاهی)</p>

ادامه اهداف تفصیلی فعالیت‌های دوره پیش دبستانی

رابطه با خلقت [طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...)]	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها) (خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)	رابطه با خدا (صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)	رابطه با خویشتن (روح و جسم)	عرصه‌ها (وزیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (وزیر عناصر)
* محیط زندگی خود را پاکیزه نگه می‌دارد.	* به پدر، مادر، مربی، کودکان همسال و افراد بزرگسال سلام می‌کند. * با دوستان هم سن و سال به مهربانی رفتار می‌کند. * برخی از اشعار ساده را از حفظ می‌خواند. * به دوستان خود در کلاس کمک می‌کند. * اندیشه‌ها و خواسته‌های خود را در حضور دیگران بیان می‌کند.	*سوره‌های حمد و توحید را از حفظ می‌خواند. *اذکار نماز را از حفظ می‌خواند. *به پیامبر اسلام و ائمه اطهار(ع) از خود علاقه نشان می‌دهد. * به قرآن احترام می‌گذارد.	* آداب نظافت، خوردن و آشامیدن و لباس پوشیدن را رعایت می‌کند. * نحوه چیدن وسایل شخصی و شیوه نگهداری آن‌ها را نشان می‌دهد. وسایل شخصی خود را درست می‌چیند و از آن نگهداری می‌کند. *با اشیاء، مواد و ابزارهای ساده دست‌ورزی می‌کند و از خود خلاقیت ذهنی نشان می‌دهد. * حرکات ساده ورزشی را انجام می‌دهد. * به اجرای سرودها، شنیدن قصه‌ها و نمایش‌های محلی از خود علاقه نشان می‌دهد.	عمل (کار / تلاش / اطاعت / عبادت / مجاهدت / کارآفرینی / مهارت و ...)
* از گیاهان مراقبت می‌کند. * از اذیت جانوران پرهیز می‌کند.	* به اعضای خانواده خود با احترام برخورد می‌کند. * به نصیحت پدر و مادر گوش می‌کند. * با مربی خود با احترام برخورد می‌کند. *از دعوا کردن با دیگران پرهیز می‌کند. * به اشیاء متعلق به دیگران دست نمی‌زند و در صورت احتیاج از آن‌ها اجازه می‌گیرد. * از طریق گفت و گو با دیگران حق خود را می‌گیرد.	* خداوند را دوست دارد و دوستی خدا را در رفتار نشان می‌دهد.	* کار خوب را از بد می‌شناسد و به انجام کارهای خوب از خود رغبت نشان می‌دهد. * خود را دوست داشته باشد.	اخلاق (تزکیه / عاطفه / ملکات نفسانی)

۲/۷/۲- اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی دوره ابتدایی

رابطه با خلقت	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها)	رابطه با خدا	رابطه با خویشتن	عرصه‌ها (و زیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (و زیر عناصر)
<p>[طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...]</p>	<p>(خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)</p>	<p>(صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)</p>	<p>(روح و جسم)</p>	
<p>* کنجکـاوری و اندیشیدن در خلقت خداوند</p> <p>* درک زیبایی‌های جهان آفرینش</p> <p>* تفکر در پدیده‌های خلقت و اسرار جهان آفرینش</p>	<p>* نتیجه‌گیری از حوادث روزمره (خوب یا بد)</p> <p>* توجه به پند و اندرز والدین و بزرگ‌ترها</p>	<p>* تفکر در خلقت جهان و قدرت و صفات خداوند</p>	<p>* کسب مهارت‌های تفکر: (مفهوم سازی پدیده‌های خلقت، درک روابط، طبقه‌بندی، حدس زدن، تخمین، پیش بینی مشاهده، گردآوری اطلاعات، استدلال و حل مسئله)</p> <p>* کسب مهارت‌های تفکر خلاق و انتقادی</p> <p>* تشخیص کار درست از نادرست</p>	<p>تعقل، تفکر و اندیشه‌ورزی</p> <p>(تأمل / استدلال / استنباط / تجزیه و تحلیل / توجه / تدبیر / نقد / کشف / درک / حکمت / خلاقیت / پژوهش)</p>
<p>* باور به هدفدار بودن جهان هستی</p> <p>* باور به ضرورت عالم هستی در جهت خداوند متعال</p> <p>* باور به نقش عالم غیب در نظارت بر عملکرد انسان و تأثیرات آن در زندگی انسان</p>	<p>* ایمان به خداوند، پیامبر و ائمه اطهار(ع)</p> <p>* علاقه به والدین و احترام گذاشتن و نیکی به آنها</p> <p>* دوستی با خلق خدا و مقید بودن به رعایت حقوق دوستان و همکلاسی‌ها</p> <p>* ارزش‌گذاری برای مجاهدان راه خدا و شهیدانی که به خاطر اسلام و ایران جان خود را از دست داده‌اند</p> <p>* باور به ارزشمند بودن مقام انسان</p>	<p>* ایمان به عالم غیب (بهشت، دوزخ، حساب و کتاب)</p> <p>* باور به قرآن کتاب آسمانی مسلمانان، قرائت قرآن و تعمق در آیات قرآن</p> <p>* دوستی با خداوند، پیامبر و ائمه اطهار(ع)</p> <p>* شناخت اصول و فروع دین و درک ضرورت اطاعت از دستورات خداوند</p>	<p>* تأمل در خصوص نیازهای عاطفی و معنوی خویشتن و تلاش در جهت تأمین این نیازها از طریق خدا پرستی و اعمال نیک</p>	<p>ایمان و باور</p> <p>(پذیرش / تعبد / التزام قلبی)</p>

ادامه اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی دوره ابتدایی

رابطه با خلقت	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها)	رابطه با خدا	رابطه با خویشتن	عرصه‌ها (و زیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (و زیر عناصر)
<p>طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...)</p>	<p>(خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)</p>	<p>(صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)</p>	<p>(روح و جسم)</p>	
<p>* آگاهی از محیط اطراف و اجزای سازنده محیط زیست</p> <p>* شناخت عوامل آلوده کننده محیط زیست</p> <p>* درک پدیده های خلقت</p> <p>* درک قوانین جهان آفرینش از طریق مشاهده در آثار خلقت</p> <p>* شناخت زیبایی های خلقت</p> <p>* شناخت طبیعت و اجزای آن</p> <p>* توجه به نقش انسان در حفظ و یا تخریب محیط زیست</p>	<p>* کسب مهارت‌های زبانی (نوشتن و خواندن، صحبت کردن و شنیدن)</p> <p>* شناخت روابط خویشاوندی و تشخیص فرد محرم از نامحرم</p> <p>* آگاهی از نحوه برقراری ارتباط مؤثر با دیگران، خانواده، همسایگان و جامعه</p> <p>* شناخت دوستان در مدرسه و مراقبت در انتخاب دوست.</p> <p>* شناخت نهادهای خدمت‌رسان در جامعه و آشنایی با نهادهای اداره کننده جامعه</p> <p>* شناخت محیط اطراف، محله، شهر، استان، کشور، همسایگان ایران و نحوه زندگی در شهرها و روستاهای کشور.</p> <p>* آشنایی با زندگی بنیانگذار جمهوری اسلامی ایران و نظام حکومت اسلامی و اندیشه‌ها و جایگاه مقام معظم رهبری و سایر الگوهای علمی، اخلاقی و ملی</p> <p>* آگاهی از گذشته مردم ایران در دوران باستان و حال حاضر</p> <p>* آگاهی از نمادهای ملی (پرچم، سرود ملی، تصویر امام «ره»)</p> <p>* درک ضرورت دفاع از کشور</p> <p>* شناخت اقوام ایرانی و درک ضرورت همبستگی مردم ایران با یکدیگر</p> <p>* شناخت برخی از آداب و رسوم ایرانی و اسلامی و میراث فرهنگی</p> <p>* شناخت محصولات فناوری و توانایی در ساخت برخی از محصولات ساده فناوری</p> <p>* شناخت هنرهای بومی و ملی</p> <p>* آشنایی با مشاغل موجود در محیط زندگی</p> <p>* آشنایی با بازی‌های محلی و ورزش‌های رایج</p> <p>* علاقه به استفاده از محصولات ساخت ایران</p> <p>* علاقه به علم و فناوری و باور به نقش آن‌ها در کاهش مشکلات انسان</p> <p>* کسب مهارت‌های پایه ریاضی و توانایی استفاده از آموخته‌های ریاضی در حل مسائل روزمره</p>	<p>* شناخت خداوند، پیامبر اسلام، ائمه اطهار(ع) و ضرورت اطاعت از آنان</p> <p>* آشنایی با قرآن و توانایی در روخوانی آن و حفظ برخی از سوره‌های ساده قرآن</p> <p>* آگاهی از زندگی انبیای اولوالعزم</p> <p>* آشنایی با احکام اولیه دینی</p> <p>* آشنایی با برخی از احادیث ساده</p> <p>* درک مفهوم ولایت پیامبر و ائمه(ع) و نقش آن در هدایت جامعه</p> <p>* شناخت حضرت مهدی (عج) و آگاهی از اقدامات آن حضرت در نجات ملت‌های جهان و تحقق عدالت جهانی</p> <p>* درک مفهوم ولایت فقیه در عصر غیبت امام زمان</p> <p>* آشنایی با امام خمینی (ره) بنیانگذار انقلاب اسلامی ایران</p> <p>* احترام به اولیاء خدا، افراد حق طلب و عدالت خواه</p> <p>* آگاهی از زمان‌ها و مکان‌های مقدس (عاشورا، بعثت، غدیر، مکه، مدینه، مسجدالاقصی، عتبات عالیات)</p> <p>* دانستن برخی از معانی احادیث ساده</p>	<p>* شناخت جسم خود و کارکرد اندام‌ها و نحوه مراقبت از آن</p> <p>* شناخت علایق و استعداد خویش در امور مختلف</p>	<p style="text-align: center;">علم</p> <p>(کسب معرفت شناخت / بصیرت / آگاهی)</p>

ادامه اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی دوره ابتدایی

رابطه با خلقت	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها)	رابطه با خدا	رابطه با خویشتن	عرصه‌ها (وزیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (وزیر عناصر)
<p>[طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...]</p>	<p>(خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)</p>	<p>(صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)</p>	<p>(روح و جسم)</p>	
<p>* مطالعه عینی طبیعت و محیط اطراف</p> <p>* تلاش در پاکیزه نگهداشتن محیط اطراف</p> <p>* توجه به نقش انسان در حفظ و یا تخریب محیط زیست</p> <p>* توجه به استفاده عاقلانه از منابع</p> <p>* دوست داشتن طبیعت گیاهان و جانوران به عنوان نمونه‌های خلقت</p>	<p>* رعایت ادب در برخورد با پدر، مادر، دوستان، همسایگان و افراد بزرگسال</p> <p>* کسب مهارت‌های اجتماعی (همکاری با دیگران، مشارکت در انجام کارها)</p> <p>* احترام به معلم و اولیای مدرسه</p> <p>* احترام به حقوق دیگران و همه انسان‌ها</p> <p>* احترام به مقررات مدرسه و جامعه و عمل به آن‌ها</p> <p>* دوستی وطن و دفاع از کشور</p> <p>* قدردانی از خدمات دیگران و احترام به خدمتگذاران جامعه</p> <p>* دوستی با مسلمانان و خلق خدا</p> <p>* توانایی انجام کار و ساخت اشیای ساده</p> <p>* حمایت از مسلمانان مظلوم و مردم ستم‌دیده</p> <p>* توانایی در کنترل غرائز، عواطف و هیجانات</p> <p>* ترویج احکام دینی بر خواست شخصی و انتخاب مرجع تقلید (دختران)</p>	<p>* خواندن نمازهای پنج‌گانه</p> <p>* جانب‌داری از ارزش‌های دینی و رفتارهای پسندیده</p> <p>* رعایت حجاب در ارتباط با افراد نامحرم</p>	<p>* توانایی در اجرای بازی‌های محلی و ورزش‌های رایج</p> <p>* مشارکت در کارهای گروهی</p> <p>* رعایت زیبایی در ساخت اشیای ساده</p> <p>* لذت بردن از اشعار، ترانه‌ها، موسیقی و سرودهای محلی و ملی که با فطرت الهی انسانی سازگار باشد</p> <p>* توانایی در ساخت آثار هنری ساده و بیان خویشتن از طریق هنر</p> <p>* رعایت نظم و انضباط در کارها</p> <p>* کسب مهارت‌های زندگی سالم</p> <p>* کسب مهارت در تهیه غذاهای ساده</p> <p>* کسب مهارت در اداره خویشتن</p> <p>* کسب مهارت‌های یادگیری مادام‌العمر</p> <p>* کسب مهارت‌های جغرافیایی</p>	<p style="text-align: center;">عمل</p> <p>(کار / تلاش / اطاعت / عبادت / مجاهدت / کارآفرینی / مهارت و ...)</p>
<p>* پاکیزه نگهداشتن محیط کلاس، مدرسه و منزل</p> <p>* احساس مسئولیت در حفظ گیاهان، جانوران و پاکیزه نگهداشتن محیط (آب، هوا، خاک)</p> <p>* ارزش‌گذاری برای علم و دانش</p>	<p>* داشتن رفتار خوب با دیگران مانند محبت به دیگران، کمک به بچه‌های نیازمند و پرهیز از مسخره کردن دیگران، بدگویی، تهمت زدن و دروغ‌گویی، بخشیدن دیگران، استفاده از کلمات محبت آمیز و دوستانه در برخورد با دیگران</p> <p>* ارج نهادن به آداب و سنت‌های محلی، ملی و اسلامی</p> <p>* عذرخواهی از رفتارهای اشتباه و ناپسند، توجه به راستگویی و حفظ امانت و صبر در کارها</p> <p>* ارزش‌گذاری برای کار و کوشش</p>	<p>* تلاش در انجام کارهای نیک و دوری از رفتارهای ناپسند</p> <p>* ارزش‌گذاری برای حیا و عفت</p>	<p>* پرهیز از تنبلی</p> <p>* علاقه به انجام کارهای خوب</p> <p>* مهارت در نه گفتن به کارهای زشت</p>	<p style="text-align: center;">اخلاق</p> <p>(تزکیه / عاطفه / ملکات نفسانی)</p>

۲/۷/۳- اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی دوره راهنمایی (مرحله اول متوسطه)

رابطه با خلقت [طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...]	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها) (خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)	رابطه با خدا (صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)	رابطه با خویشن (روح و جسم)	عرصه‌ها (و زیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (و زیر عناصر)
* تفکر در پدیده‌های خلقت و روابط بین پدیده‌ها به عنوان قوانین خلقت و آثار قدرت خداوند * تفکر در خصوص رابطه انسان با طبیعت و تأثیرات مثبت یا منفی انسان در محیط زیست	* تفکر در نحوه برخورد مناسب با دیگران * تفکر در رخدادها و حوادث مرتبط با زندگی افراد و ملت‌ها * عبرت گرفتن از حوادث خوب و بد * توجه به پند و اندرز والدین و بزرگ‌ترها	* تفکر در صفات و آیات خداوند و زیبایی‌های جهان خلقت * تفکر در راه‌های اثبات خدا و عالم غیب	* کسب مهارت‌های تفکر (درک مفهوم، درک روابط، طبقه‌بندی، تجزیه و تحلیل، استدلال، آزمایش کردن، حل مسئله، نتیجه‌گیری، تفکر خلاق و تفکر نقاد) * تفکر در توانایی‌ها و محدودیت‌های خویش * تفکر در روش درست زندگی * تشخیص خوب از بد * تفکر در مورد پیامد اعمال و رفتار	تفکر، تفکر و اندیشه‌ورزی (تأمل / استدلال / استنباط / تجزیه و تحلیل / توجه / تدبیر / نقد / کشف / درک / حکمت / خلاقیت / پژوهش)
* ایمان به هدف‌مندی نظام خلقت * باور داشتن به عالم خلقت و زیبایی‌های محیط طبیعی به عنوان مظاهر فعل و جمال خداوند * باور داشتن به جهان آخرت و حیات ابدی بعد از مرگ	* علاقه به امام خمینی، پایه‌گذار انقلاب اسلامی * باور به این که مسلمانان جهان با یکدیگر برادرند * ایمان به نقش جهاد و شهادت در حفظ کشور و اعتلای دین * باور داشتن به این که نتیجه نیکی و بدی به دیگران به خود ما برمی‌گردد. * پذیرش و رعایت دستورات خدا و پیامبر در مورد حقوق والدین، خویشاوندان، همسایگان و دوستان	* ایمان به اسلام به عنوان تنها راه سعادت زندگی انسان * دوستی پیامبر و ائمه اطهار(ع) و اولیای خدا * ایمان به خداوند، عالم غیب، انبیا و ائمه اطهار(ع) و نقش آن‌ها در سعادت انسان * ایمان به معاد و کتاب‌های آسمانی و فرشتگان * علاقه به قرآن کتاب آسمانی مسلمانان، قرائت قرآن و تفکر در آیات قرآنی * باور داشتن به نقش و اهمیت رهبری دینی در سعادت جامعه	* ایمان به مخلوق بودن خود به عنوان بنده خدا و نیاز همیشگی انسان به خداوند متعال * ایمان به این که انسان موجود برگزیده خداست و به همین علت باید رفتاری درست و مطابق با شأن انسانی خود داشته باشد. * تأمل در خصوص نیازهای عاطفی و معنوی خویشن و تلاش در جهت تأمین این نیازها از طریق خداپرستی و اعمال نیک	ایمان و باور (پذیرش / تعبد / التزام قلبی)

ادامه اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی دوره راهنمایی (مرحله اول متوسطه)

رابطه با خلقت	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها)	رابطه با خدا	رابطه با خویشین	عرصه‌ها (و زیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (و زیر عناصر)
<p>[طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...]</p>	<p>(خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)</p>	<p>(صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)</p>	<p>(روح و جسم)</p>	
<p>* درک پدیده‌ها، رویدادها و قوانین جهان آفرینش و چگونگی برقراری ارتباط انسان با نظام خلقت به عنوان آیات الهی</p> <p>* شناخت زیبایی‌های جهان آفرینش</p> <p>* شناخت مخاطرات محیطی و راه‌های حفاظت از سیاره‌ی زمین</p> <p>* توجه به تأثیرات فناوری بر روی طبیعت</p> <p>* کسب مسئولیت در برابر محیط زیست</p> <p>* بهره‌گیری از منابع طبیعی به صورت صحیح</p> <p>* درک رابطه انسان و محیط و یکپارچگی جهان هستی</p>	<p>* معرفت نسبت به گذشته و حال جامعه ایران و جوامع بشری در ابعاد تاریخی، جغرافیایی و اجتماعی:</p> <p>* آشنایی با تاریخ صدر اسلام و علاقه به زندگی اولیاء خدا</p> <p>* آشنایی با امام خمینی و مبارزات سیاسی ایشان</p> <p>* شناخت دشمنان ایران و اسلام و حساسیت در برابر تبلیغات</p> <p>* شناخت انقلاب اسلامی ایران و درک مسئولیت در برابر آن</p> <p>* شناخت شهدا و مجاهدان در حفظ کشور و ارزش‌های دینی</p> <p>* شناخت حرفه‌ها و مشاغل موجود در جامعه</p> <p>* شناخت زبان و ادبیات فارسی و یک زبان خارجی</p> <p>* شناخت هنر و آثار هنری</p> <p>* درک اهمیت کار و کسب روزی از راه حلال و نقش آن در رفاه زندگی فردی و اجتماعی</p> <p>* شناخت فرایند تولید، توزیع و مصرف</p> <p>* شناخت مسئولیت‌های خانواده و آگاهی از نقش زن و مرد در جامعه</p> <p>* شناخت منابع یادگیری</p> <p>* شناخت نهادهای اجتماعی و سیاسی در جامعه</p> <p>* آشنایی با یک زبان خارجی</p> <p>* آگاهی از اهمیت زبان و ادبیات فارسی در حفظ وحدت ملی و شناخت فرهنگ ملی و اسلامی</p> <p>* شناخت مفاهیم پایه علوم تجربی و ریاضی</p> <p>* شناخت مفاهیم پایه علوم اجتماعی</p> <p>* رعایت الگوی مصرف در زندگی</p> <p>* شناخت بزرگان علمی، دینی و هنری کشور</p> <p>* آگاهی از جنبه‌های کاربردی علوم و فناوری اطلاعات و ارتباطات</p> <p>* شناخت مفهوم ولایت فقیه و نظام حکومت اسلامی و مقایسه آن با سایر حکومت‌ها</p> <p>* آگاهی از نقش رسانه‌ها در دنیای امروز و اثرات آن‌ها</p> <p>* درک نقش‌ها و وظایف افراد و اهمیت آن‌ها در زندگی اجتماعی</p> <p>* آگاهی از ریشه‌های جنک و نزاع در بین افراد و جوامع بشری</p>	<p>* یادگیری زبان عربی به منظور آشنایی با قرآن، احادیث و متون دینی</p> <p>* شناخت الگوهای دینی، اخلاقی و علمی</p> <p>* آگاهی از پیامدهای گناهان در بعد فردی و اجتماعی</p> <p>* آگاهی از مقاصد نهضت انبیاء الهی، ائمه اطهار(ع)، اولیاء الهی و سیره عملی آنان</p> <p>* شناخت مرجع تقلید و ضرورت پیروی از مرجع تقلید</p> <p>* آگاهی از مفهوم انتظار و فلسفه ظهور حضرت مهدی (عج)</p> <p>* آشنایی با بنیانگذار انقلاب اسلامی ایران و سیره آن بزرگوار</p> <p>* شناخت زمان‌ها و مکان‌های مقدس</p>	<p>* آگاهی از نیازهای زیستی و روانی خویشین</p> <p>* شناخت توانایی‌ها و استعدادها</p> <p>* آگاهی از حقوق و مسئولیت‌های فردی</p> <p>* آگاهی از نقش دین، علم و فناوری در حل مشکلات فردی و اجتماعی</p> <p>* آگاهی از کارکرد و وظایف اندام‌های بدن و حفظ تناسب آن‌ها</p>	<p>علم (کسب معرفت شناخت / بصیرت / آگاهی)</p>

ادامه اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی دوره راهنمایی (مرحله اول متوسطه)

عرصه‌ها (و زیر عرصه‌ها)	عناصر اهداف (و زیر عناصر)				
عمره‌ها (و زیر عرصه‌ها)	عناصر اهداف (و زیر عناصر)	رابطه با خویشتن (روح و جسم)	رابطه با خدا (صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها) (خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)	رابطه با خلقت [طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...]
عمل (کار / تلاش / اطاعت / عبادت / مجاهدت / کارآفرینی / مهارت و ...)	<ul style="list-style-type: none"> * تسلط بر احساس و حفظ تعادل * رعایت انضباط در زندگی شخصی * کسب مهارت‌های علمی و روحیه تحقیق و اکتشاف * توانایی انجام فعالیت‌های علمی ساده * توجه عملی به کتابخوانی و مطالعه * تلاش در جهت حفظ سلامت و بهداشت فردی و اجتماعی * مهارت در گذراندن اوقات فراغت به نحو درست * کسب مهارت‌های پایه ورزشی * توانایی انجام کارهای فردی به طور مستقل * مهارت در برخورد عاقلانه با مشکلات فردی و چالش‌های زندگی روزمره * خلاقیت در برخورد با مسائل * رعایت الگوی مصرف * کسب مهارت‌های پایه هنری و فنی و حرفه‌ای * توانایی بهره‌گیری از فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی 	<ul style="list-style-type: none"> * اطاعت از دستورات خداوند پیامبر و ائمه اطهار(ع) * شکرگزاری در برابر نعمت‌های خداوند * متعهد شدن به انجام کارهای خوب * استفاده از علم در جهت کسب رضایت خداوند * پیروی از اولیاء الهی * مقید بودن به خواندن نمازهای پنج‌گانه * جانبداری از ارزش‌های الهی و دفاع از دین * قرائت قرآن و بهره‌گیری از آیات قرآن کریم و التزام عملی به آموزه‌های دینی * حضور در مکان‌های مذهبی برای انجام عبادت * اعتماد به نفس و توکل به خداوند * احساس مسئولیت در برابر خداوند به خاطر اعمال * توانایی استفاده از رساله عملیه خاص سنن نوجوانی * رعایت حجاب در ارتباط با افراد نامحرم * مهارت در استفاده از رساله احکام برای نوجوانان 	<ul style="list-style-type: none"> * توانایی برقراری ارتباط مناسب با دیگران * اطاعت از والدین و عمل به وظایف در برابر پدر، مادر، همسایگان و دوستان * کمک به دیگران و کمک گرفتن از دیگران به هنگام ضرورت * مشارکت در کارهای مفید جمعی * ترجیح منافع جمعی بر منافع فردی * تلاش در حفظ میراث فرهنگی * رعایت ادب و احترام در برخورد با دیگران * قدردانی از شهدا و مجاهدان راه خدا از بزرگان علمی، دینی و هنری کشور * درک مسئولیت متقابل دولت و ملت * احترام به قانون و مقررات و رعایت آن در زندگی شخصی * احساس مسئولیت در برابر ایران و مسلمانان جهان * امر به معروف و نهی از منکر * مبارزه با زورگویان و متجاوزان به حقوق ملت‌ها * احترام به حقوق دیگران * حمایت از مسلمانان مظلوم و افراد ستمدیده 	<ul style="list-style-type: none"> * مشاهده پدیده‌های خلقت به منظور شناخت آیات الهی * مطالعه نظام خلقت * تلاش در پاکیزه نگه‌داشتن محیط زندگی * پرهیز از تخریب طبیعت و هدر دادن منابع * دوست داشتن طبیعت * استفاده عاقلانه از منابع * حفظ گیاهان، جانوران و چشم‌اندازهای طبیعی 	
اخلاق (تزکیه / عاطفه / ملکات نفسانی)	<ul style="list-style-type: none"> * تعهد به انجام رفتارهای خوب (صبر، بخشش، صداقت و راستگویی) * ارزش‌گذاری برای مقام و منزلت انسان * ارزش‌گذاری برای مطالعه و پژوهش * کسب روزی از راه حلال * داشتن روحیه تلاش و مبارزه با بیکاری و بطالت * استفاده از لباس و پوشش مناسب اسلامی ایرانی * کسب روحیه سخت‌کوشی و تلاش در زندگی 	<ul style="list-style-type: none"> * تلاش در جهت انجام کارهایی که رضایت خداوند در آن است * کسب فضائل اخلاقی مانند راستگویی، راز نگه داشتن، شجاعت، عفت، پاکدامنی، امانت‌داری، روحیه عفو، گذشت و ایثار * الگو گرفتن از رفتار پیامبر و ائمه اطهار(ع) 	<ul style="list-style-type: none"> * احترام به والدین و نیکی به آن‌ها * صله ارحام و نیکی به خویشاوندان * احترام به معلم و سایر کارکنان مدرسه * رعایت حقوق همسایگان * فداکاری در راه کشور * ارزش‌گذاری برای استقلال، حاکمیت و یکپارچگی ملی، دفاع از کشور و پیشرفت * ارزش‌گذاری و قدردانی از ۸ سال دفاع مقدس مردم ایران * احترام به افراد بزرگسال و گوش دادن به نصایح آن‌ها * اهمیت دادن به حفظ وحدت و امنیت ملی * قدردانی از زحمات افرادی که در کشور برای سعادت مردم تلاش می‌کنند * تلاش برای کسب موفقیت و خوشحالی از موفقیت دیگران 	<ul style="list-style-type: none"> * مسئولیت اخلاقی در برابر محیط زیست و تلاش در جهت حفظ گیاهان و جانوران 	

۲/۷/۴- اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی مرحله دوم دوره متوسطه (نظری)

عرصه‌ها (و ریز عرصه‌ها)	عناصر اهداف (و ریز عناصر)	رابطه با خویشتن (روح و جسم)	رابطه با خدا (صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها) (خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)	رابطه با خلقت [طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...)] و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...]
تعقل، تفکر و اندیشه‌ورزی (تأمل / استدلال/استنباط / تجزیه و تحلیل / توجه/ تدبیر/ نقد / کشف/ درک/ حکمت/ خلاقیت / پژوهش)	<ul style="list-style-type: none"> * تفکر در توانایی‌ها و محدودیت‌های خویش و راه‌های پرورش استعدادهاى خویش * تفکر در مورد پیامدهای اعمال و رفتار خود * کسب توانایی در انواع تفکر (تفکر استقرایی) * قیاسی، حل مسئله، تفکر خلاق، تفکر انتقادی، تفکر سیستمی * تفکر در هویت انسان و رابطه او با عالم هستی * تفکر در فلسفه خلقت انسان * توانایی مقایسه، تجزیه و تحلیل استنباط و استنتاج، تعمیم و تجرید 	<ul style="list-style-type: none"> * تفکر در آیات و صفات خداوند * تفکر در یکپارچگی جهان و نظم عالم هستی * تفکر در روش زندگی سعادت‌مندان و مبتنی بر رضایت خداوند 	<ul style="list-style-type: none"> * نتیجه‌گیری از حوادث و رخدادهاى زندگی فردی، اجتماعی و تاریخی * توانایی تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی و سیاسی * تفکر در مسئولیت‌ها، وظائف و حقوق فردی و اجتماعی * تفکر در خصوص راه‌های سعادت و اعتلای جامعه * تفکر نسبت به دوستان و دشمنان واقعی فرد، کشور و مسلمانان 	<ul style="list-style-type: none"> * تفکر در نظام عالم هستی * تفکر در آیات خلقت * تفکر در زیبایی‌های جهان خلقت و لذت بردن از مظاهر جمال الهی * تفکر در خصوص تجلی صفات الهی نظیر عدل، حکمت، علم، قدرت و سایر صفات الهی در نظام آفرینش * کشف مناسبات موجودات هستی با یکدیگر به منظور استحکام رابطه خود با خدا 	
ایمان و باور (بپذیرش / تعبد / التزام قلبی)	<ul style="list-style-type: none"> * باور داشتن به این که انسان موجود برگزیده خدا و شایسته احترام است. * باور به توانمندی فردی و نقش آن در پیشرفت و تعالی جامعه * باور داشتن به حقوق انسان از منظر اسلام و اعلامیه حقوق بشر اسلامی * باور داشتن به این که انسان می‌تواند زمینه کمال خود را فراهم کند و مسئول تربیت خویش است. 	<ul style="list-style-type: none"> * ایمان به وحدانیت خداوند ، صفات و اسماء الهی * ایمان به حضور خداوند در عالم هستی و آگاهی او بر همه رخدادهای جهان * ایمان به این که خداوند منشأ حق و عدالت است. * ایمان به عالم غیب ، بهشت ، دوزخ ، برزخ و معاد * ایمان به بعثت انبیا به‌ویژه پیامبر اسلام و جانشینان آن حضرت(ع) به عنوان رهبران الهی و الگوهای هدایت * ایمان به دین اسلام و قرآن به‌عنوان تنها راه نجات بخش اسلام * اعتقاد به مبانی حاکمیت بر مبنای اسلام و باور داشتن به تأثیرات مثبت آن * انس و علاقه به خداوند، پیامبر و ائمه اطهار(ع) و اولیاء دین * انس و علاقه به قرآن به عنوان تنها راه سعادت انسان * علاقه به حضرت مهدی(عج) به عنوان آخرین حجت خدا و لزوم آمادگی برای حمایت از آن حضرت * توکل به خداوند در امور مختلف 	<ul style="list-style-type: none"> * ایمان به وجدانیت خداوند ، صفات و اسماء الهی * ایمان به حضور خداوند در عالم هستی و آگاهی او بر همه رخدادهای جهان * ایمان به این که خداوند منشأ حق و عدالت است. * ایمان به عالم غیب ، بهشت ، دوزخ ، برزخ و معاد * ایمان به بعثت انبیا به‌ویژه پیامبر اسلام و جانشینان آن حضرت(ع) به عنوان رهبران الهی و الگوهای هدایت * ایمان به دین اسلام و قرآن به‌عنوان تنها راه نجات بخش اسلام * اعتقاد به مبانی حاکمیت بر مبنای اسلام و باور داشتن به تأثیرات مثبت آن * انس و علاقه به خداوند، پیامبر و ائمه اطهار(ع) و اولیاء دین * انس و علاقه به قرآن به عنوان تنها راه سعادت انسان * علاقه به حضرت مهدی(عج) به عنوان آخرین حجت خدا و لزوم آمادگی برای حمایت از آن حضرت * توکل به خداوند در امور مختلف 	<ul style="list-style-type: none"> * قدرت‌دانی از شهدا و مجاهدانی که جان خود را در راه اعتلای اسلام و حفظ ایران فدا کرده اند . * باور داشتن به هویت اسلامی ایرانی جامعه و تقویت آن * باور داشتن به توسعه و تقویت اتحاد ملی بر مبنای دین اسلام تاریخ ملی و اهداف ملی مشترک * باور به ضرورت اتحاد بین مسلمانان * علاقه به امام خمینی و افکار و اندیشه‌های نجات‌بخش آن حضرت * ایمان به نقش جهاد و شهادت در حفظ کشور و اعتلای دین 	<ul style="list-style-type: none"> * باور داشتن به عالم خلقت به عنوان مظاهر فعل خداوند * ایمان آگاهانه و روشن به وجود ملائکه * ایمان به جهان آخرت * ایمان به حیات ابدی

ادامه اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی مرحله دوم دوره متوسطه^۱ (نظری)

رابطه با خلقت	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها)	رابطه با خدا	رابطه با خویشتن	عرصه‌ها (و زیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (و زیر عناصر)
<p>[طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکة و ...]</p>	<p>(خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)</p>	<p>(صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)</p>	<p>(روح و جسم)</p>	
<p>* درک رابطه متقابل انسان با محیط</p> <p>* شناخت عالم هستی و مراتب آن</p> <p>* درک هدفمندی جهان هستی</p> <p>* شناخت مبانی علوم طبیعی و محیط زیست</p> <p>* درک روابط حاکم بر پدیده‌های جهان و پی بردن به آثار نظم و حکمت الهی</p> <p>* آگاهی از نقش فناوری و عملکرد انسان بر روی محیط زیست</p> <p>* درک عوامل تخریب کننده طبیعت و راه‌های مقابله با آن</p> <p>* احساس مسئولیت در برابر زمین</p> <p>* شناخت زمین و فرایندهای حیاتی</p> <p>* مطالعه تغییرات و تحولات در خلقت</p>	<p>* شناخت سیره و سنت پیامبر (ص) ائمه اطهار (ع) و انبیاء الهی</p> <p>✓ آگاهی از فرهنگ و تمدن اسلام، ایران و جهان</p> <p>✓ درک اهمیت تعامل سازنده با سایر فرهنگ‌ها و پیامدهای تقلید کورکورانه از عملکرد جوامع غیر مسلمان و علل پیشرفت مادی غرب بعد از رنسانس و افول مسلمانان</p> <p>* شناخت زبان و ادبیات فارسی و فرهنگ دینی، بومی و ملی</p> <p>✓ شناخت اصول مشترک ادیان</p> <p>* شناخت مسائل محلی، ملی و جهانی</p> <p>* درک خدمات اسلام به فرهنگ و تمدن بشری</p> <p>* شناخت تاریخ، جغرافیا، فرهنگ و آداب و رسوم مردم ایران و درک هویت اسلامی و ملی</p> <p>* شناخت زبان عربی به منظور درک قرآن، احادیث، ادعیه، متون دینی و فارسی</p> <p>✓ شناخت موقعیت ژئوپلیتیک ایران و جغرافیای سیاسی دنیای اسلام</p> <p>✓ آگاهی از اهمیت رسانه‌ها و تأثیرات مثبت و منفی آن‌ها در شکل‌دهی به افکار و رفتار مردم</p> <p>✓ شناخت حقوق فردی در پرتو قانون اساسی</p> <p>* برخورداری از روحیه وطن دوستی و ضرورت دفاع از کشور</p>	<p>* خداشناسی و درک فلسفه بعثت انبیا</p> <p>* درک مفهوم خلافت الهی انسان</p> <p>* شناخت اسلام و نقش آن در سعادت دنیایی و آخرتی انسان</p> <p>* درک اصول و مبانی ادیان آسمانی و مقایسه آن‌ها با یکدیگر</p> <p>* شناخت زمان‌ها و مکان مقدس</p> <p>* درک فلسفه انتظار ظهور حضرت مهدی (عج) و رسالت آن حضرت در کندن ریشه ظلم و ستم در جهان و گسترش عدالت جهانی</p> <p>* آگاهی از تکالیف دینی در عصر غیبت و وظایف یک منتظر</p> <p>* درک ضرورت هم‌سویی و هماهنگی با خداوند در امور مختلف</p> <p>* درک فضیلت مؤمن بر غیر مؤمن</p> <p>* درک رابطه علم و دین</p> <p>* درک اهمیت امر به معروف و نهی از منکر و نقش آن در رشد فردی و اصلاح جامعه</p>	<p>* شناخت علایق، نیازها و توانایی‌های جسمی و روحی خویشتن</p> <p>* درک تحولات زندگی فردی در ابعاد مختلف</p> <p>* آگاهی از مسائل جوانی و راه‌حل‌های برون‌رفت از مشکلات آن</p> <p>* شناخت اندام‌های بدن و چگونگی حفاظت از آن‌ها</p> <p>* درک نیازمندی‌های معنوی انسان</p> <p>* کسب معلومات بهداشتی</p> <p>در مراقبت از خویش</p>	<p>علم</p> <p>(کسب معرفت / شناخت / بصیرت / آگاهی)</p>

۱. مواردی که با علامت ✓ مشخص شده است، خاص رشته‌های مربوط به شاخه نظری است و بقیه اهداف بین شاخه‌های متوسطه نظری و فنی و حرفه‌ای مشترک است.

ادامه اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی مرحله دوم دوره متوسطه (نظری)

رابطه با خلقت	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها)	رابطه با خدا	رابطه با خویشتن	عرصه‌ها (و زیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (و زیر عناصر)
<p>[طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...]]</p>	<p>(خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)</p>	<p>(صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)</p>	<p>(روح و جسم)</p>	
	<p>* شناخت تاریخ معاصر ایران، ریشه‌های انقلاب اسلامی، دستاوردهای انقلاب و نقش امام خمینی (ره) و سایر یاران در حفاظت از استقلال ملی و حفظ ارزش‌ها و بهره‌گیری از اندیشه‌های امام خمینی (ره)</p> <p>* آگاهی از ترفندهای استعمار در آسیب رساندن به اسلام، مسلمانان و وحدت مردم ایران</p> <p>* شناخت اصول و فروع دین مبین اسلام و ضرورت عمل به دستورات اسلام</p> <p>✓ مقایسه نظام کشورداری در اسلام با توجه نظام ولایت فقیه با سایر نظام‌ها</p> <p>✓ شناخت نهادهای بین‌المللی و نقش سازمان ملل در دنیای امروز</p> <p>✓ آگاهی از مبانی و جنبه‌های کاربردی علوم انسانی، طبیعی و ریاضی در زندگی</p> <p>* کسب سواد اطلاعاتی و ارتباطی و بینش فناوری</p> <p>* شناخت قداست و اهمیت خانواده به عنوان نخستین واحد اجتماعی و راه‌های تحکیم خانواده</p> <p>* آشنایی با هنرهای ملی، آثار فرهنگی و هنری و چهره‌های برجسته آن به عنوان افتخار و هویت ملی</p> <p>* آگاهی از منشأ نزاع و جنگ و علل کجروی‌ها و فسادهای فردی و اجتماعی</p> <p>* درک اهمیت مردم‌سالاری دینی</p> <p>✓ شناخت علم اقتصاد و مسائل کلان اقتصادی کشور</p> <p>✓ آگاهی از رهنمودهای اسلام در برخورد با مردم (امور اجتماعی، سیاسی و اقتصادی) و داد و ستد</p> <p>✓ آگاهی از مناسبات اقتصادی حاکم بر دنیای امروز</p> <p>* آشنایی بیش‌تر با واژگان و قواعد مهم یک زبان خارجی و کسب مهارت‌های زبانی</p> <p>✓ شناخت الگوهای موفق دینی، اخلاقی، علمی و اقتصادی</p> <p>✓ شناخت مفهوم جهانی شدن، ابعاد و پیامدهای آن</p> <p>* مشارکت در تولید علم و بسط معرفت</p>	<p>* درک منزلت علمی و معنوی پیامبر اسلام و اوصیای پیامبر اسلام (ص) و لزوم اطاعت از آن حضرت</p> <p>* شناخت منابع معرفت دینی</p> <p>* آگاهی از مراتب قرب معنوی اولیای الهی</p> <p>* توانایی در روان‌خوانی قرآن و...</p>	<p>(کسب معرفت شناخت / بصیرت / آگاهی)</p>	

ادامه اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی مرحله دوم دوره متوسطه (نظری)

رابطه با خلقت	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها)	رابطه با خدا	رابطه با خویشتن (روح و جسم)	عرصه‌ها (و زیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (و زیر عناصر)
<p>[طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...]</p>	<p>(خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)</p>	<p>(صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)</p>	<p>(روح و جسم)</p>	<p>عمل</p> <p>(کار / تلاش / اطاعت / عبادت / مجاهدت / کارآفرینی / مهارت و ...)</p>
<p>* کسب مهارت لازم در حفظ محیط زیست</p> <p>* توانایی در انجام یک پژوهش در ارتباط با پدیده‌های خلقت</p> <p>* توانایی در انجام آزمایشات علمی</p> <p>* تلاش در حفظ نظام خلقت</p> <p>* استفاده صحیح، عاقلانه و عادلانه از منابع طبیعت</p> <p>* توانایی مشاهده دقیق علمی در مطالعه پدیده‌ها</p>	<p>* احترام به والدین با افراد بزرگسال، معلمان، خادمان جامعه و مؤمنان</p> <p>* تلاش در تقویت ارتباطات عاطفی و بین فردی بین اعضای خانواده، همسایگان و دوستان</p> <p>* دستگیری از محرومان و افراد نیازمند</p> <p>* توانایی در تجزیه و تحلیل مسائل اجتماعی و سیاسی</p> <p>* رعایت آداب دینی و اجتماعی در برخورد با خانواده افراد و گروه‌های مختلف</p> <p>* توانایی بر خورد منطقی با عقاید مخالف</p> <p>* توانایی در کار بست یافته‌های علمی (علوم انسانی، تجربی و ریاضی)</p> <p>* تلاش در پیشرفت علمی و فناوری کشور و ایمان به توانایی مردم ایران در رقابت جهانی</p> <p>* ارزش‌گذاری برای میراث فرهنگی کشور و نقد و بررسی آن</p> <p>* ترجیح منافع ملی بر منافع فردی، گروهی و حزبی</p> <p>* افتخار به مسلمان بودن و ایرانی بودن و احساس مسئولیت در برابر مسلمانان</p> <p>* حفاظت از اموال عمومی</p> <p>* تلاش در حفظ استقلال و حاکمیت ملی و تمامیت ارضی</p> <p>* مشارکت در خدمات اجتماعی و امور مربوط به سرنوشت</p> <p>* کسب مهارت در برقراری ارتباط مناسب و مؤثر با دیگران</p> <p>* احترام به قانون و عمل به آن</p> <p>* احترام به مالکیت فردی و اجتماعی و بهره‌گیری از تولیدات داخلی</p>	<p>* اطاعت از دستورات خداوند، پیامبر و ائمه اطهار</p> <p>* حضور در مسجد و مشارکت در مراسم مذهبی</p> <p>* توانایی در روان خوانی قرآن و درک معانی آیات قرآن</p> <p>* ترجیح احکام دینی بر خواست شخصی و انتخاب مرجع تقلید</p> <p>* نشان دادن ادب در برابر خداوند، پیامبر و ائمه اطهار (ع) و اولیاء الهی</p> <p>* تلاش در دستیابی به هویت دینی و الهی</p> <p>* نشان دادن تقوا در امور و دوری از گناهان</p> <p>* الگو گرفتن از زندگی پیامبر و ائمه اطهار (ع)</p> <p>* برخورداری از روحیه جهادی و شهادت‌طلبی</p>	<p>* عمل به واجبات دینی و دستورات الهی</p> <p>* قدردانی از مواهب الهی</p> <p>* کسب مهارت‌های زبانی</p> <p>* توانایی در نوشتن متن‌های ساده ادبی، اجتماعی، علمی و دینی</p> <p>* کسب مهارت‌های خود سازی و یادگیری مادام‌العمر</p> <p>* سخت کوشی در زندگی و امید به آینده</p> <p>* کسب مهارت در یک فن و مهارت‌های کارآفرینی و خود اشتغالی</p> <p>* مهارت در استفاده از رساله عملیه</p> <p>* کسب توانایی در برخورد عاقلانه با مشکلات فردی و مسائل روزمره</p> <p>* دفاع از ارزش‌های دینی و ملی</p> <p>* برخورد خلاقانه با مسائل و عمل بر اساس تفکر و خرد</p> <p>* کسب مهارت در اداره منزل و هزینه کردن پول</p> <p>* کسب مهارت‌های زندگی سالم (کمک‌های اولیه، راه‌های پیشگیری از اعتیاد و سایر بیماری‌های جسمی و روحی)</p> <p>* تکمیل مهارت‌های پایه ورزشی و تلاش در ارتقاء ورزش مورد علاقه</p> <p>* استفاده از لباس‌های مناسب اسلامی و ایرانی</p> <p>* داشتن اعتماد به نفس و توانایی در انتخاب رشته تحصیلی</p> <p>* رعایت الگوی مصرف</p> <p>* برنامه ریزی برای ارتقای خود سازی معنوی، پیشرفت علمی و ارتقاء دانش و مهارت‌های فردی</p> <p>* داشتن روحیه انتقاد پذیری و پذیرش انتقاد دیگران درباره خود</p>	<p>* تخلق به اخلاق الهی</p> <p>* تلاش در کسب ارزش‌های اخلاقی (صبر، عفو، بخشش، حسن خلق، ایثار، حیا و عفت در کارها، شجاعت، راضی بودن به پیشامد های ناگوار، تلاش در انجام کارهای خیر، حفظ عزت‌نفس خیرخواهی برای دیگران دعوت به خیر و نهی از بدی‌ها)</p> <p>* رفتار به اقتضای شان انسان و پرهیز از تن‌پروری</p> <p>* ارزش‌گذاری برای کار و کسب معاش از راه حلال</p>
<p>* مسئولیت در برابر حفظ سیاره زمین (حفظ گیاهان، جانوران و طبیعت)</p> <p>* علاقه به مخلوقات خدا و رفتار پسندیده در برابر آفریده‌های خدا</p>	<p>* درک و رعایت ارزش‌های اخلاقی در رابطه با خانواده (اطاعت از والدین، نیکی به والدین و اعضای خانواده، همکاری در محیط خانواده، دوستی با اعضای خانواده)</p> <p>* درک رعایت ارزش‌های اخلاقی در رابطه با مدرسه (دوست داشتن و احترام به معلمان، رعایت نظم و انضباط در مدرسه، وقت شناسی و کمک به دانش‌آموزان و ...)</p> <p>* درک رعایت ارزش‌های اخلاقی در رابطه با دوستان و مردم</p> <p>* درک رعایت ارزش‌های اخلاقی در رابطه با کشور و سایر انسان‌های جهان</p>	<p>* فداکاری در راه آرمان‌های دینی، اسلامی و ملی</p> <p>* دوری از ردائیل اخلاقی</p>	<p>* اخلاق</p> <p>(تزکیه / عاطفه / ملکات نفسانی)</p>	

۵/۷/۲- اهداف تفصیلی برنامه‌های درسی و تربیتی مرحله دوم دوره متوسطه (فنی و حرفه‌ای و کار دانش)^۱

عرصه‌ها (وزیر عرصه‌ها) عناصر اهداف (وزیر عناصر)	رابطه با خویشتن (روح و جسم)	رابطه با خدا (صفات خدا، آیات تکوینی، تشریحی، انبیاء و اولیاء الهی)	رابطه با خلق خدا (سایر انسان‌ها) (خانواده، دوستان، همسایگان، محله، شهر، استان و جهان)	رابطه با خلقت (طبیعت (زمین، آب، فضا، محیط زیست و ...)) و ماوراء طبیعت (حیات ابدی، جهان آخرت، ملائکه و ...)
تعقل، تفکر و اندیشه‌ورزی (تأمل / استدلال / استنباط / تجزیه و تحلیل / توجه / تدبیر / نقد / کشف / درک / حکمت / خلاقیت / پژوهش)	<ul style="list-style-type: none"> * تفکر و برنامه ریزی برای زندگی دنیوی و اخروی * انتخاب شغل بر اساس توانایی خود و نیاز جامعه * توانایی تحلیل مسائل حرفه‌ای و شغلی * توانایی برنامه ریزی برای ایجاد کسب و کار 	<ul style="list-style-type: none"> * درک و انتخاب روش زندگی و کسب و کار مبتنی بر رضایت خداوند 	<ul style="list-style-type: none"> * ارزیابی و تشخیص فرهنگ و هنر اصیل کشور * درک نیروی کار به عنوان عامل اصلی پیشرفت جامعه * تفکر در برآورده ساختن نیازهای اجتماعی، اقتصادی و فناوری کشور 	<ul style="list-style-type: none"> * تفکر در استفاده بهینه از منابع طبیعی موجود برای توسعه اقتصادی کشور
ایمان و باور (پذیرش / تعبد / التزام قلبی)	<ul style="list-style-type: none"> * ایمان و باور آگاهانه به توانمندی‌های فردی برای پیشرفت حرفه‌ای * برخورداری از روحیه اعتماد به نفس و استقلال در کار 	<ul style="list-style-type: none"> * باور آگاهانه به تعلق منابع مادی و ثروت‌های ملی به خداوند و برای همه نسل‌ها * مشارکت در فعالیت‌های اقتصادی را به عنوان وظیفه‌ای الهی، انسانی و ملی تلقی می‌کند 	<ul style="list-style-type: none"> * باور داشتن به نقش کار و فعالیت در دست‌یابی به عدالت اجتماعی 	<ul style="list-style-type: none"> * احساس مسئولیت در برابر حفظ محیط زیست در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی
علم (کسب معرفت شناخت / بصیرت / آگاهی)	<ul style="list-style-type: none"> * داشتن معرفت لازم برای ادامه تحصیل در دوره‌های بالاتر * شناخت توانایی‌های مهارتی خود در رشته مربوطه * معرفت در استفاده از فناوری و ابزارهای جدید ارتباطی * آشنایی با علم اقتصاد در فعالیت‌های اقتصادی * ارزش قائل شدن برای اطلاعات جامع و صحیح دنیای کار * آشنایی با کار آفرینی و ویژگی‌های آن * مهارت در برخورد با مشکلات حرفه‌ای * استفاده صحیح از توانایی‌های خود * تلاش در فراگیری هنر و حرفه مورد علاقه * انجام وظایف شغلی به درستی و با علاقه * به کارگیری دانش فناوری‌های نوین در انجام کارها * تلاش در جهت کارآفرینی در رشته تخصصی 	<ul style="list-style-type: none"> * آگاهی از احکام اسلام در زمینه کار و فعالیت‌های اقتصادی 	<ul style="list-style-type: none"> * شناخت شایستگی‌های حرفه‌ای * شناخت مشاغل مولد و مشروع جامعه * آشنایی با راه‌های کسب و استمرار استقلال اقتصادی کشور * آگاهی از قوانین اقتصادی 	<ul style="list-style-type: none"> * آشنایی با منابع اقتصادی جهان، منطقه و کشور * درک پدیده‌های ساده علمی، تجربی و محیطی و ارتباط آن‌ها
عمل (کار / تلاش / اطاعت / عبادت / مجاهدت / کارآفرینی / مهارت و ...))	<ul style="list-style-type: none"> * تلاش در فراگیری هنر و حرفه مورد علاقه * انجام وظایف شغلی به درستی و با علاقه * به کارگیری دانش فناوری‌های نوین در انجام کارها * تلاش در جهت کارآفرینی در رشته تخصصی 	<ul style="list-style-type: none"> * پای بندی به احکام اقتصادی اسلام * انجام کارها با اتکال به خداوند و با اعتقاد به او 	<ul style="list-style-type: none"> * کسب شایستگی‌های محوری دنیای کار * برخورداری از روحیه تعاون در فعالیت‌های اقتصادی * مشارکت در پیشرفت اقتصادی و اجتماعی کشور * تلاش برای ارتقاء سطح اقتصادی خانواده * اهمیت قائل شدن و استفاده از تولیدات داخلی کشور * کسب شایستگی‌های حرفه‌ای در سطوح مهارتی مرتبط * رعایت قوانین و مقررات در کار * ترجیح مصالح جامعه بر مصالح فردی * پای بندی به رعایت حقوق دیگران * رعایت حقوق مالکیت فردی و اجتماعی 	<ul style="list-style-type: none"> * تلاش در توسعه منابع اقتصادی کشور، منطقه * مشارکت در حفظ و احیای محیط زیست * نگهداری از منابع، وسایل و ابزار کار
اخلاق (تزکیه / عاطفه / ملکات نفسانی)	<ul style="list-style-type: none"> * پرهیز از تن پروری و راحت طلبی * ارزش قائل شدن به کار و کسب معاش از راه حلال * اعتقاد به انجام صحیح وظایف شغلی خود 	<ul style="list-style-type: none"> * تلقی کار و فعالیت به عنوان عبادت * انجام آگاهانه تکلیف در برابر خداوند * رعایت اخلاق حرفه‌ای مبتنی بر اسلام در محیط کار 	<ul style="list-style-type: none"> * رعایت قوانین و مقررات در کار * ترجیح مصالح جامعه بر مصالح فردی * پای بندی به رعایت حقوق دیگران * رعایت حقوق مالکیت فردی و اجتماعی 	<ul style="list-style-type: none"> * پرهیز از تجمل گرایی و مصرف زدیگی

۱. این اهداف، علاوه بر اهداف عمومی بخش ۲/۷/۴ می‌باشد.

۲/۸- اهداف جزئی:

۲/۸/۱- همان طور که قبلاً اشاره شد، اهداف جزئی بر اساس

اهداف کلی و تفصیلی و در جهت دستیابی به آن ها با

توجه به شرایط و اقتضائات زمانی، اجرایی، بومی و

منطقه‌ای تعیین می‌شوند.

۲/۸/۲- در تعیین اهداف جزئی، مدرسه، خانواده و خود متریان

می‌توانند مشارکت داشته باشند.

۲/۸/۳- رعایت توازن و تناسب در توجه به عناصر و عرصه‌های

الگوی هدف گذاری در هنگام تعیین اهداف جزئی باید

مدّ نظر برنامه‌ریزان، تصمیم‌گیران و مجریان قرار داشته

باشد.

۲/۸/۴- هر فعالیت درسی و تربیتی آن گاه موجه و معتبر است

که نسبت آن با اهداف کلی و تفصیلی و نقش آن در

تحقق هر کدام از آن ها واضح و مستند باشد.